

SPONDYLARTROPATIA

ESITE

SUOMEN REUMALIITON REUMA-AAPINEN

 SUOMEN REUMALIITTO RY.

puh. (09) 476 155
info@reumaliitto.fi

Tietoa, tukea, ystäviä

Liity yhdistykseen ja lue lisää verkosta:
www.reumaliitto.fi/reuma-aapinen

 SUOMEN REUMALIITTO RY.

SPONDYLARTROPATIA

Spondylartropatia tarkoittaa oikeastaan ryhmää sairauksia, mutta sitä voidaan käyttää erillisenä diagnoosina, ellei tarkka sairauden määrittely ole mahdollista. Puhutaan myös seronegatiivisista selkäreumoista, sillä spondylartropatioissa veressä ei ole reumatokijää ja niillä on taipumus aiheuttaa tulehdusta selkärangan nivelissä. Ehdotettu on myös nimitystä nivel-nikamareumaksi.

Spondylartropatioita ovat:

- selkärankareuma (Spondylarthritis ancylopoetica, Bechterewin tauti)
- reaktiiviset niveltulehdukset ja Reiterin tauti
- haavaiseen paksunsuolentulehdukseen ja Crohnin tautiin liittyvä niveltulehdus

- osa lastenreumasta
- nivelpsoriaasi, jossa on mukana selkärangan nivelten tulehdus

Sairauden taustatekijät

Spondylartropatioilla saattaa olla on yhteinen synty tapa. On mahdollista, että ne ovat elimistön reaktioita suoliston ja sukuelinten infektiolle kuten reaktiiviset niveltulehdukset.

Sairastumisalttiutta lisää pe-riytyvä HLA-B27 -antigeeni, joka löy-tyy useimmilta potilaista. Suomalaiset kuuluvat niihin lähinnä kylmässä ilmas-tossa eläneisiin kansoihin, joilla HLA-B27 on melko yleinen. Suomalaisista 15 %, keskieurooppalaisista 8 %, japa-nilaisista 1 % ja Etelä-Amerikan intiaa-neista vielä harvemmat kantavat tätä antigeeniä. Koska HLA-B27 -positiivisilla henkilöillä riski sairastua spon-dylartropatioihin on noin 100 kertaa

suurempi kuin muilla, nämä sairaudet ovat suomalaisilla verraten yleisiä. Suomalaiset ovat myös kunnostautu-neet näiden tautien tutkijoina. Toisaal-ta on muistettava, ettei valtaosa riski-potilaista koskaan sairastu mihinkään spondylartropatiaan. Terveiltä ei HLA-antigeenien tutkiminen ole järkevää.

Oireet ja taudinkuva

Spondylartropatia voi aiheuttaa tuleh-duksen sekä raajojen että selkärangan nivelissä. Tunnusomaisinta on ristiluun (sacrum) ja suoliluun (ileum) välisten nivelten (s-i-nivelten) tulehdus, sakroi-liitti. Nivelistä sairastuvat herkimmin polvi ja muut alaraajanivelet.

Yhteistä on myös sairastumi-nen nuorena aikuisena, reumaattinen tulehdus silmän etuosassa (iriitti) sekä joskus sydämessä ja aortan seinämäs-sä. Harvoin sairauteen kuitenkin liittyy kaikkia näitä asioita. Niveltuleh-

dukset voivat olla aluksi vaikeita, mut-ta sairaus saattaa parantua jopa ilman hoitoa.

Hoito ja ennuste

Vaikka spondylartropatit ovat usein pitkäaikaisia, ne harvoin aiheuttavat vaikeaa invaliditeettia. Lievissä tauti-muodoissa lääkehoidon merkitys ei ole kovin suuri, ja ajoittainen kipulää-kitys voi olla riittävä. Kaikissa vaikeissa spondylartropatioissa käytetään ny-kyisin uusia biologisia reumalääkkeitä, ellei sulfasalatsiini ole osoittautunut riittävän tehokkaaksi.